

İskele ve Merdivenler İçin Basit Kontrol Listesi
(Örnek Çalışma)
Temel Sorular ve Öneriler

- ☒ Kazı alanı ve geçitler de dahil olmak üzere güvenliği sağlamak için seçilen ekipman amaca uygun mudur?
- ☒ İskelenin üzerine kurulduğu zemin yeteri kadar sağlam mıdır?
- ☒ Gerekli yerlerde korkuluklar mevcut mu ve uygun yükseklikte mi?
- ☒ Çalışma platformlarında zemin yeterinde geniş ve sağlam mı?
- ☒ Platform zemini güvenli bir şekilde sabitlenmiş mi?
- ☒ İskele bağlantılarında gevşeme, sökülme, ayrılma var mı?
- ☒ Merdiven kullanmak gerekli ve güvenli mi?
- ☒ Merdiven iyi durumda, işin türü ve yüksekliği için uygun mu?
- ☒ Merdiven alt ve üstten sabitlenebiliyor mu?
- ☒ Destekleyici zemin sağlam ve düz mü?

Herhangi bir yanıt “Hayır” ise işe başlamadan önce bir takım önlemler alınmalıdır. Bu önlemlerden bazıları aşağıda belirtilmiştir.

- ☒ Zeminlerdeki boşluklar gibi açıklıkların etrafının güvenli engellerle (korkuluk, döşeme tahtası, vs.) çevrilmesi ya da üstlerinin kapatılması sağlanmalı, kapaklar güvenli hale getirilmeli veya uygun şekilde işaretlenmelidir.
- ☒ İskelelerin kurulması işlemine başlamadan önce tüm iskele elemanları güvenlik açısından kontrol edilmelidir.
- ☒ Merdivenlerin, tırmanmaya başlamadan önce iyi durumda olup olmadıkları ve güvenli bir şekilde yerleştirilip yerleştirilmedikleri kontrol edilmelidir.
- ☒ İskele üzerinde, özellikle korkuluk ve döşeme elemanlarının montajından önce düşmeye karşı koruyucu ekipman kullanılması ve emniyet kemerlerinin sağlam bir yapıya tutturulup uygun şekilde kullanılması sağlanmalıdır.
- ☒ İş ekipmanı ya da malzemeler, daha aşağıda bir yere, zemine veya güvenlik ağı üzerine kesinlikle atılmamalıdır.

Yapacağınız risk değerlendirmesinde kendinize bu tür sorular sorup, yanıtlarını arayarak işinizi kolaylaştırabilirsiniz.

Güvenlik Kültürü
Bir Davranış Biçimidir
Öğrenin ve Öğretin...

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No: 42 İ Blok 4. Kat 06100
Emek / ANKARA

Tel: 0.312 215 50 21

Faks : 0.312 215 50 28

e-posta: isggm@csgeb.gov.tr

www.isggm.gov.tr

<http://insaat.issgm.gov.tr>

Kaynak : OSHA (Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı)
İnşaatlarda Kazaların Önlenmesi Broşürü No: 16

İnşaatlarda İSG Serisi - 1

YAPI İŞLERİNDE
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Güvenliği
Birlikte
İnşa
Edelim...

T.C.
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği

İnşaat sektörü ülkemizde olduğu gibi AB ülkelerinde de kaza riskinin en yüksek olduğu sektördür.

Tüm dünyada, inşaat çalışanları diğer sektörlerdekilere oranla üç kat daha fazla ölüm ve iki kat daha fazla yaralanma riski ile karşı karşıyadır. Bu kazalar, hem çalışanlara, hem işverenlere, hem de topluma önemli maliyetler yüklemektedir.

İnşaatlarda güvenliğin sağlanmasında, müteahhit, taşeron, usta, çalışan birlikte sorumluluk sahibidir.

Yasal Sorumluluklar

- Tüm inşaat işlerinde, iş sağlığı ve güvenliğinin planlama aşamasından itibaren dikkate alınması.
- Güvenli iş ekipmanlarının sağlanması (ekipmanın işe uygunluğu, seçimi, güvenlik özellikleri, güvenli kullanımı, eğitim ve bilgilendirme, kontrol ve bakımı).
- Tehlikelerin ortadan kaldırmadığı ya da koruyucu önlemlerle yeterince azaltılmadığı durumlarda, sağlık ve güvenlik işaretlerinin bulundurulması.
- Karşı karşıya katan ve ortadan kaldıramayan risklere karşı kişisel koruyucu donanım (baret, emniyet kemeri, göz ve solunum koruyucuları, iş ayakkabısı vs.) sağlanması.

İnşaat Alanlarında Kullanılacak Kişisel Koruyucu Donanımlar

- Baret,
- İş ayakkabısı,
- İş elbisesi,
- Eldiven,
- Emniyet kemeri,
- Göz ve solunum koruyucuları

- İnşaat çalışanlarına, güvenli bir çalışma ortamının ve dinlenme olanaklarının sağlanması.
- İş sağlığı ve güvenliği yönetimi için risklerin değerlendirilmesi, önlenmesi ve ortadan kaldırılması için toplu önlemlere öncelik verilmesi, çalışanların görüşlerinin alınması, eğitim ve bilgilendirme ve taşeronlarla iş güvenliğine ilişkin işbirliği yapılması.
- Çalışanlar, işverenlerin belirlediği koruyucu önlemlere ve kendilerine verilen talimatlara uymakla yükümlüdürler.

Kazaların Önlenmesi - Risklerin Değerlendirilmesi

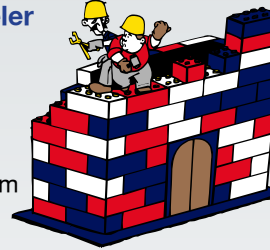
İnşaat işlerinde birçok tehlike bulunmaktadır. Kazaların önlenmesi için ilk adım, uygun ve yeterli bir risk değerlendirmesinin yapılmasıdır.

Risk değerlendirmesi, işyerinde çalışanlar, diğer kişiler (ziyaretçi, çevrede risklerden etkilenebilecek herkes), tüm tehlike ve riskler dikkate alınarak yapılmalıdır.

Tehlikeleri kaynağında yok eden ya da azaltan ve toplu koruma sağlayan önlemlere öncelik verilmelidir.

İnşaatlarda Başlıca Tehlikeler

- Yüksekte çalışma
- Kazı işleri
- Hareketli yükler
- Genel temizlik ve güvenli ulaşım

Yüksekte Çalışma

Yüksekten düşme, inşaat sektöründe karşılaşılan ölüm ve ağır yaralanmalı kazaların en sık nedenidir.

- Korkuluksuz iskele ya da platformlarda çalışmak,
- Doğru takılmış bir emniyet kemeri kullanmamak,
- Kırılgan çatılar,
- Bakımı, yerleşimi ya da emniyet koşulları yeterince sağlanmamış merdivenler yüksekten düşmeye neden olur.

Yüksekten düşme riski, amaca uygun korkuluk ve benzeri tedbirler yardımıyla azaltılabilir ya da yok edilebilir. Alınan bütün tedbirlere rağmen risk devam ediyorsa emniyet kemeri kullanımı çözüm olabilir.

Kazı İşlerinde Çalışma

Potansiyel tehlikeler :

- Göçükler,
- İnsan ya da araçların kazı alanına düşmesi,
- Bitişik yapıların altının kazılması.

İş kazalarını önlemek üzere tehlikeli kazı alanları önceden belirlenmeli ve işaretlenmeli ve tehlikeleri önlemek için gerekli tedbirler alınmalı; sahada kazı alanını destekleyecek uygun iksa malzemesinin bulunması sağlanmalı ve destek malzemelerin yerleştirilip sökülmesi için gerekli güvenli metodların kullanılması sağlanmalıdır.

İnşaat işleri değişkendir. İşverenin yapacağı günlük denetimler, acil önlemlerin uygulanması için gereklidir.

Hareketli Yükler

Malzemelerin hareketini en aza indirmek ve güvenli kullanımlarını sağlamak için planlama yapılması gerekmektedir. İş ekipmanının kurulu olması ile eğitilmiş ve deneyimli çalışanlar tarafından kullanılması sağlanmalıdır.

İş, elle kaldırmanın kaçınılmaz olduğu durumlarda, elle taşımanın yapıldığı mesafeleri sınırlayacak şekilde düzenlenmelidir. Çalışanlar, risklerin önlenmesi ve uygun tekniklerin kullanılması konusunda eğitilmelidir.

Tüm mobil vinç çalışmaları planlanmalı ve yetkili kişilerce yerine getirilmelidir. Operatörün görüşü açık olmalı, vinç yer seviyesinde, kazı alanlarından ve enerji hatlarından güvenli bir mesafede bulunmalıdır.

Genel Temizlik ve Güvenli Ulaşım

İnşaat alanında genel saha organizasyonu ve düzeni önemlidir. Çalışma sahasında engellerden arınmış güvenli erişim olanakları (yollar, yaya yolları, merdivenler, iskeleler, vs.) bulunmalı, malzemeler güvenli bir şekilde depolanmış olmalı, boşluklar çevrilmiş ya da kapatılıp işaretlenmiş olmalı, atıkların uygun şekilde toplanıp uzaklaştırılması için gerekli düzenlemeler bulunmalı ve yeterli aydınlatma sağlanmalıdır.

